

Utbildningsinspektion i Skoftebyskolan, förskoleklass och grundskola årskurserna 1–6 samt obligatorisk särskola årskurserna 1–6

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan	2
Sammanfattande bedömning	2
Bedömning av resultaten	3
Bedömning av genomförandet	4
Bedömning av förutsättningarna	7

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Skoftebyskolan den 21–22 september 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats ([www.skolverket.se/ Inspektion](http://www.skolverket.se/Inspektion)).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Trollhättans kommun och Skoftebyskolan, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Skoftebyskolan intervjuades rektorn, elever, lärare och övrig personal samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i samtliga årskurser i såväl grundskolan som den obligatoriska särskolan. Även andra iakt-

tagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Skolan	Antal barn/elever
Skolbarnsomsorg	102
Förskoleklass	34
Grundskola	187
Obligatorisk särskola	23

Skoftebyskolan har elever i förskoleklass, i grundskolans årskurser 1–6 samt i den obligatoriska särskolans årskurser 1–6. I anslutning till skolan finns det såväl fritidshem som förskolor. Eleverna kommer huvudsakligen från villa- och radhusområden i skolans närhet.

Skolan är belägen i den södra delen av centralorten Trollhättan och tillhör det södra skolområdet. Eleverna från Skoftebyskolan fortsätter huvudsakligen sin skolgång vid det södra skolområdets enda grundskola för årskurserna 7–9, Sylteskolan. Det finns dock varje år ett betydande antal elever som efter årskurs 5 väljer att fortsätta sin skolgång i en skola utanför det södra skolområdet.

Eleverna vid Skoftebyskolan har nära till naturområden och det finns goda möjligheter till lek och aktivitet.

Den pedagogiska personalen och eleverna arbetar i tre arbetslag. Ett arbetslag omfattar förskoleklassen samt årskurserna 1–2. Det andra arbetslaget omfattar årskurserna 1–2. Det tredje arbetslaget omfattar årskurserna 3–4 samt den obligatoriska särskolan årskurserna 1–6.

Skolorna har få elever med annat modersmål än svenska.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Skoftebyskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Eleverna i Skoftebyskolan har efter ålder och mognad mycket god kunskap om kursplanernas mål i respektive ämne och utvecklar normer och värden i enlighet med skollagen och läroplanen.

Innehåll i undervisningen, arbetssätt och arbetsformer främjar utvecklingen av de kunskaper och färdigheter som anges i läroplan och kursplaner.

Rektorn är väl förtrogen med verksamheten och har stort förtroende hos elever och personal.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskaper i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet (Lpo 94)
- Skolan saknar en likabehandlingsplan (6 § lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör arbeta för att förbättra sin kvalitetsredovisning vad gäller information om verksamheten och dess måluppfyllelse.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen och de nationella kursplanerna.

Kunskaper

Inspektionen visar att det i Skoftebyskolan finns ett väl utvecklat system för att diagnostisera och följa elevernas kunskapsutveckling i ämnena engelska, matematik och svenska. Däremot redovisas inte något sätt för systematisk uppföljning och analys av kunskapsutvecklingen i skolans övriga ämnen i relation till de kunskapsmål som anges i läroplanen och i kursplanerna.

Inspektörerna bedömer att uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling måste utvecklas till att omfatta samtliga ämnen. Se vidare om Systematiskt kvalitetsarbete i den för kommunen övergripande rapporten.

Intervjuer och lektionsbesök visar att eleverna efter ålder och mognad överlag har mycket bra kännedom om kursplanernas mål för respektive ämne. Eleverna kan därmed också koppla det de gör till det de skall lära sig enligt målen.

Av skolan redovisade resultat vid de nationella proven i årskurs 5 för åren 2005 och 2006 visar att flertalet av eleverna når mål att uppnå i årskurs 5. Se vidare i avsnittet "Bedömning av verksamheten" om kvalitetssäkring och förbättringsarbete.

Inom särskolan finns det individuella portfoliopärmar och planeringsböcker för samtliga elever där elevernas kunskaper och utveckling beskrivs. Som stöd för bedömning använder läraren och övrig personal nationella måldokument. Inspektörerna bedömer detta arbete som bra.

Inspektörerna bedömer att eleverna vid Skoftebyskolan utvecklar kunskaper i enlighet med målen i läroplanen och kursplanerna samt att eleverna efter ålder och mognad har mycket god kunskap om kursplanernas mål i respektive ämne.

Normer och värden

De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig skall omfatta alla elever. Elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling för-

utsätter att de tar ett allt större ansvar för det egna arbetet och för skolmiljön samt att de får ett reellt inflytande på utbildningens utformning.

Eleverna vid Skoftebyskolan är medvetna om att de kan och har möjlighet att påverka sin skolsituation. Intervjuer och lektionsbesök visar att eleverna, med koppling till kursplaners mål, vet vad de kan ta ansvar för och ha inflytande över. Vidare ser inspektörerna ett flertal exempel på att eleverna tillsammans läraren planerar och utvärderar undervisningen. Se vidare i avsnittet ”Bedömning av verksamheten” om organisation och arbetssätt.

Vid tillfället för inspektionen noterar inspektörerna att det finns en god social gemenskap och ett öppet bemötande på skolan. Vidare är det ett vänligt och accepterande klimat såväl elever emellan som mellan lärare och elever. Detta är också vad samtliga intervjuade framhåller. Enligt elever, lärare och skolledning är mobbning eller annan kränkande behandling mycket ovanligt vid Skoftebyskolan.

Inspektörerna bedömer att eleverna vid Skoftebyskolan utvecklar normer och värden i enlighet med skollagen och läroplanen.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och delaktighet

Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Lagens (SFS 2006:67) ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling.

Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje verksamhet. I planen skall planerade åtgärder redovisas. Planen skall följas upp varje år. I det målinriktade arbetet ingår även att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra fortsatta trakasserier eller annan kränkande behandling.

Den 15 oktober 2006 trädde nya bestämmelser i kraft som innebär att likabehandlingsplanen skall upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande skall anpassas efter deras ålder och mognad.

Vid inspektionstillfället har skolan ett handlingsprogram mot kränkande behandling i enlighet med de gamla bestämmelserna i läroplanen. Programmet kan inte anses motsvara en sådan likabehandlingsplan som den nya lagen kräver då det inte tydligt och konkret anges vilka åtgärder som behövs för att främja likabehandling och förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling vid den här skolan.

Rektorn uppger vid inspektionstillfället att ett arbete med att ta fram en likabehandlingsplan pågår.

Inspektörerna bedömer det som otillfredsställande att skolan saknar en likabehandlingsplan enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever.

Intervjuer med såväl grundskolans som särskolans elever visar att de genom exempelvis klassråd, elevråd och matråd har en väl fungerande samverkan kring såväl enskilda som skolövergripande frågor. Kontakten och dialogen mellan eleverna och lärarna respektive skolledningen fungerar väl.

Organisering och arbetssätt i undervisningen

Intervjuer och dokument visar att Skoftebyskolans mål och planering ligger i linje med nationella mål och riktlinjer. Kunskapssynen och synen på lärandet i skolan speglar mycket väl dem som uttrycks i läroplanen och kursplanerna.

Elever och lärare arbetar i arbetslag. Från vart och ett av arbetslagen ingår lärare i skolans så kallade kulturgrupp. Målet och uppgiften för arbetet i den gruppen är att ta beslut om gemensamma teman samt att säkerställa att dessa teman kan kopplas till mål i läroplanen och kursplanerna. Med utgångspunkt i ett tematiskt sätt att arbeta innefattar arbetslagsarbetet ämnesintegrering, former för varierande arbets- och bedömningssätt och samverkan med eleverna. Särskolans elever deltar med anpassade uppgifter i temaarbetet. Inspektörerna noterar att lärare på skolan utgår från att elever kan och vill ta ett personligt ansvar för sin inlärn timer och för sitt arbete i skolan.

Intervjuer och lektionsbesök bekräftar att eleverna i enlighet med läroplanen successivt får fler och större självständiga uppgifter och ett ökat eget ansvar, får möjlighet till ämnesfördjupning, överblick och sammanhang och får möjlighet att arbeta ämnesövergripande.

Inspektörerna bedömer att innehåll i undervisningen, arbetssätt och arbetsformer mycket väl främjar utvecklingen av de kunskaper och färdigheter som anges i läroplan och kursplaner.

Individanpassning och stöd

Intervjuer och dokument visar att varje enskild elev har en individuell utvecklingsplan (IUP). Skolans arbete med individuella utvecklingsplaner följs upp i skolans skriftliga kvalitetsredovisning, vilket inspektörerna bedömer som bra.

Skoftebyskolan har rutiner för att tidigt upptäcka och arbeta med elever i behov av särskilda stödinsatser. En viktig del i detta arbete är specialpedagogen på skolan som arbetar både handledande i arbetslagen och med elever som under delar av sin skoldag får sin undervisning enskilt eller i mindre grupp.

Dessutom finns det i kommunen en central resursenhet, kallad PPR (Psykologisk och pedagogisk rådgivning), som erbjuder psykologisk och pedagogisk

kompetens vid behov påkallat av skolans rektor. Åtgärdsprogram upprättas för elever som är i behov av särskilt stöd.

Inspektörerna bedömer att skolan har goda rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd.

Utvärdering av lärandet, bedömning

Skoftebyskolan har ett väl utvecklat system för att följa upp, diagnostisera och dokumentera elevernas kunskapsutveckling i ämnena svenska, engelska och matematik. Som tidigare nämnts i denna rapport framkommer det inte vid inspektionen att skolorna har system för att analysera och utvärdera elevernas kunskapsutveckling i kursplanernas övriga ämnen. Inspektörerna bedömer därför att skolorna bör utveckla detta arbete.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Skoftebyskolan har ett systematiskt och väl fungerande kvalitetsarbete. Intervjuer, dokument och lektionsbesök visar att undervisningsmålen prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas och utvecklas vid skolan. Detta arbete sker i aktivt samspel mellan skolans personal och elever och i kontakt med hemmen.

Som ett led i uppföljningen och utvärderingen upprättar skolan årligen en skriftlig kvalitetsredovisning. Arbetet med utbildningsförvaltningens centralt formulerade mål, kallade verksamhetsuppdrag, har ett tydligt genomslag i kvalitetsredovisningen. Utbildningsförvaltningens mål är i linje med nationella mål för utbildningen. Med hänvisning till skolans väl fungerande kvalitetsarbete noterar dock inspektörerna att det finns arbete av god kvalitet som inte redovisas i kvalitetsredovisningen. Inspektörerna noterar också att exempelvis resultat från de nationella proven i årskurs 5, inte redovisas, följs upp och utvärderas samt att det i kvalitetsredovisningen inte finns en samlad bild av elevernas kunskapsresultat. Se vidare i den för kommunen övergripande rapporten om systematiskt kvalitetsarbete.

Inspektörerna bedömer att kvalitetsredovisningen kan utvecklas att bättre, i enlighet med bestämmelserna, ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Insynen i skolans verksamhet och utomståendes möjligheter att bedöma skolans kvalitet försvåras när information saknas.

Underlaget för kvalitetsredovisningen arbetas fram i arbetslagen, ställs samman av rektorn och går tillbaka till arbetslagen för godkännande innan det går vidare till förvaltningen. Det är också i arbetslagen och i den så kallade kulturgruppen som förbättringsarbetet planeras. Inspektörerna bedömer detta arbete som bra.

Ledning och intern kommunikation

I det södra skolområdet finns det en områdeschef. Hon är chef för samtliga rektorer i såväl förskoleverksamheten och skolbarnomsorgen som skolan. Områdeschefen och skolledarna inom det södra skolområdet utgör en ledningsgrupp för området och träffas regelbundet för att diskutera och planera exempelvis gemensamma utvecklingsfrågor. Vid Skoftebyskolan finns det en rektor. Rektorn har det övergripande ledningsansvaret för skolans verksamhet och ekonomi.

Vidare finns det en samordningsgrupp på skolan som består av rektor, arbetslagsledarna och skolans specialpedagog. Samordningsgruppen träffas regelbundet för att exempelvis stämma av läget på skolan och för att diskutera pedagogiska frågor.

Ledningen av pedagogiskt utvecklingsarbete och övrigt kvalitetsarbete styrs av rektor men kulturgruppen och arbetslagen tar det faktiska ansvaret för att det kommer till stånd. Rektorns ledning av det pedagogiska arbetet utövas bl.a. genom att hon regelbundet deltar i arbetslagens interna planeringsmöten samt vid de gemensamma studiedagarna.

Inspektörerna bedömer att rektor är väl förtrogen med verksamheten och att hon har stort förtroende hos elever och personal.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Tillgång till utbildning och information om utbildning

Eleverna vid Skoftebyskolan har tillgång till utbildning i den omfattning som skall erbjudas enligt de nationella bestämmelserna.

Personal

Personalen är väl utbildad för den undervisning de bedriver. Enligt skolans rektor är lärartätheten vid Skoftebyskolan 6,8 per 100 elever. Motsvarande siffra för riket är 8,2 enligt officiell statistik.

Rektorn går nu den statliga rektorsutbildningen.

Inspektörerna uppfattar att skolans lärare överlag är mycket väl förtrogna med de mål för utbildningen som uttrycks i såväl läroplanen som kursplanerna.

Materiella resurser

Läromedelskvaliteten är god enligt inspektörernas iakttagelser och intervjuer med lärare och elever. Inspektörerna bedömer att eleverna ges goda förutsättningar att nå de nationella målen för utbildningen.

Datum	Ort
2007-08-28	Göteborg

Thomas Nilsson
Astrid Halling
Birgit Persson